

Fjárfestingarstefna 2023

FJÁRFESTINGARSTEFNA 2023

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR	4
FJÁRFESTINGARUMHVERFI	4
1 FORSENDUR FJÁRFESTINGARSTEFNU	6
1.1 UMFJÖLLUN UM RÉTTINDAKERFI	6
1.2 SIÐFERÐILEG VIÐMIÐ OG HLUTHAFASTEFNA	7
2 TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN	8
2.1 ÁÆTLAÐ FRAMTÍÐARGREIÐSLUFLÆÐI	8
2.2 ÁHRIF LÍFEYRISBYRÐAR	9
2.3 NÚVERANDI EIGNASAMSETNING	10
2.4 ALDURSSAMSETNING SJÓÐSINS	10
3 MAT Á ÁHÆTTU FJÁRFESTINGARSTEFNU	11
3.1 VIÐHORF STJÓRNAR TIL ÁHÆTTU	11
3.2 MARKMIÐ OG VIÐMIÐ UM ÁVÖXTUN OG ÁHÆTTU	11
4 FJÁRFESTINGARSTEFNA	13
4.1 STEFNA UM EIGNASAMSETNINGU	13
4.2 FJÁRFESTINGARÁKVARDANIR	14
5 ÖNNUR ATRIÐI	15
5.1 MARKMIÐ UM LAUSAFÉ OG SELJANLEIKA	15
5.2 VIÐMIÐUNARVÍSITALA	15
5.3 AFLEIÐUR	15
5.4 HÁMARKSFJÁRFESTING Í FJÁRMÁLAGERNINGUM OG INNLÁNUM ÚTGEFNUM AF SAMA AÐILA	16
5.5 HÁMARKSHLUTDEILD Í HLUTAFÉ EINSTAKRA FYRIRTÆKJA	16
5.6 HÁMARKSHLUTDEILD Í HLUTUM OG HLUTDEILDARSKÍRTEINUM	16
5.7 HÁMARKSHLUTDEILD Í SJÓÐUM INNAN SAMA REKSTRARFÉLAGS	16
5.8 FJÁRFESTING Í HLUTDEILDARSKÍRTEINUM OG HLUTUM VERÐBRÉFA- OG FJÁRFESTINGARSJÓÐA	16
5.9 FASTEIGNAVEÐTRYGGÐ SKULDABRÉF	16
5.10 HLUTFALL FJÁRFESTINGAR Í FYRIRTÆKJUM SEM SINNA EINGÖNGU ÞJÓNUSTUVERKEFNUM FYRIR LÍFEYRISJÓÐINN	16
5.11 HLUTFALL EIGNA Í VIRKRI STÝRINGU	16
5.12 MARKMIÐ UM MEÐALLÍFTÍMA INNLENDRA SKULDABRÉFAFLOKKA OG VERÐTRYGGINGARHLUTFALL	16
5.13 MARKMIÐ UM GJALDMIÐLASAMSETNINGU VERÐBRÉFASAFNS	17
5.14 MARKMIÐ UM ATVINNUGREINASKIPTINGU	17
5.15 FJÁRFESTING Í FASTEIGNUM	17
5.16 FJÁRFESTINGAR Í VERÐBRÉFUM Á MARKAÐSTORGI FJÁRMÁLAGERNINGA	17
5.17 MEIRI HÁTTAR OG ÓVENJULEG VIÐSKIPTI	17
6 UNDIRRITUN STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA	19
7 FYLGISKJAL	20

INNGANGUR

FJÁRFESTINGARUMHVERFI

Efnahagshorfur

Undanfarin ár hafa sannarlega litast af áhrifum heimsfaraldurs þar sem hagkerfi heimsins fóru í dvala. Stríðsástand og fylgifyiskar þess bættu svo gráu ofan á svart. Viðspyrna íslenska hagkerfisins hefur þó reynst öflug og helstu hagstærðir eru farnar að leita í fyrra horf.

Kröftugur viðsnúningur hefur verið í ferðabjónustu og fjöldi ferðamanna sem sækja landið heim í ár stefnir í að ná 2019 gildum. Atvinnuleysi hefur lækkað hratt en það mælist nú í sömu gildum og áður eftir að hafa aukist verulega í faraldrinum. Einkaneysla var mjög sterk á tímum faraldursins og hún hefur ekki enn gefið eftir en sumarið einkenndist af mikilli ferðagleði þar sem hvert greiðslukortaveltumetið var slegið á fætur öðru. Samverkun þessara þátta, meðal annars, stuðlar að auknum hagvaxtarhorfum innanlands, en gert er ráð fyrir jákvæðum hagvexti næstu árin. Sömu sögu er ekki að segja um alþjóðlegar hagvaxtarhorfur en flest viðskiptalönd okkar eru að sjá fram á neikvæðan hagvöxt næstu árin.

Það sem við eigum hins vegar sameiginlegt með öðrum hagkerfum er baráttan við ofris verðlags. Verðbólga hefur verið töluvert yfir þolmörkum á árinu en hækkandi íbúðaverð hefur vegið þyngst til hækkunar vísitölu neysluverðs (VNV). Útlit er fyrir að framlag húsnæðisliðar til VNV fari lækandi en á móti vegur óvissa um kjarasamninga fram undan og erlent verðlag. Kostnaður við framleiðslu og vöruflutning er enn hár og orkuverð er í sögulegu hámarki. Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands hefur staðið í ströngu við að ná niður verðbólgu en vaxtahækkunarferli hefur staðið yfir frá því í maí 2021. Nú virðist sem aðgerðir Seðlabankans, til þess að stemma stigu við hækkandi verðlagi, séu farnar að skila árangri og verðbólga byrjuð að hjaðna. Afar líklegt er að vaxtahækkunarferli fari senn að líða undir lok en helsti óvissuþáttur á þessum tímamarki er hve langan tíma tekur fyrir verðbólgu að lækka niður í markmið bankans.

Hlutabréfamarkaður

Árið 2021 var sögulega sterkt ár á innlendum hlutabréfamarkaði enda vaxtastig lágt, mikil eftirspurn meðal innlendra fjárfesta auk þess sem erlendir fjárfestar fóru að leita á íslenskan markað á ný. Árið í ár fór ekki jafn kröftuglega af stað en í kjölfar innrásar Rússa í Úkraínu hefur ríkt mikill órói og verðlækkunar einkennt alþjóðlega verðbréfamarkaði. Auk þess hefur fjárfestingarumhverfið gjörbreyst með hækkandi vaxtastigi sem verður alla jafnan til þess að eftirspurn í áhættusamari fjárfestingarkosti dregst saman.

Hátt vaxtastig, minnkandi eftirspurn og lækkunar á verðbréfamörkuðum hafa því einkennt þetta ár. Þrengt hefur að framlegð fyrirtækja en efnahagsreikningar eru heilt yfir sterkir hjá skráðu félögunum í dag. Erlendir fjárfestar komu töluvert sterkari inn á íslenskan markað í sumar í gegnum erlendar jaðarmarkaðsvísitölur (e. Frontier) en fyrst var gert ráð fyrir. Fyrirhugað er aukið erlent flæði fram á næsta ár.

Árið í ár hefur einnig reynst krefjandi á erlendum hlutabréfamörkuðum eftir miklar hækkunar síðustu ára. Það má einkum rekja til þess að verðbólga í Bandaríkjunum og Evrópu mælist hærrí en sést hefur í marga áratugi. Verðbólgan orsakast einkum af vandræðum í aðfangakeðjum, stríðsins í Úkraínu og covid takmörkunum í Kína. Verðbólgan hefur kallað á brattar stýrivaxtahækkunar sem hafa vegið þungt á hlutabréfamörkuðum.

Skuldabréfamarkaður

Eftir hraðar og miklar vaxtalækkunar á tímum heimsfaraldurs hófst vaxtahækkunarferli Seðlabankans um mitt síðasta ár og stendur það enn yfir. Helstu rök peningastefnunefndar fyrir hækkunum hafa verið hratt minnkandi atvinnuleysi samhliða versnandi verðbólguhorfum með hækkandi húsnæðisverði og annarra innlendra kostnaðarliða. Auk þess vegur hækkun olíu- og hrávöruverðs þungt og alþjóðleg verðbólga hefur farið hækkandi. Stýrivextir fóru lægst í 0,75% í lok árs 2020 en standa nú í 5,75% eftir að hafa hækkað um 375bp á árinu 2022. Hækkun vaxta á markaði hefur verið almenn og náð til allra tímalengda bæði óverðtryggðra og verðtryggðra vaxta. Styttri endi óverðtryggðra ríkisvaxta hefur sem dæmi hækkað um 290bp (RIKB 23 0515 úr 3,21% í 6,11%) á meðan lengstu bréfin hafa hækkað um 100bp (RIKB 42 0217 úr 4,95% í 5,96%). Styttri endi verðtryggðra ríkisvaxta hefur hækkað um 205bp (RIKS 26 0216 úr -0,34% í 1,71%) á meðan lengstu bréfin hafa hækkað um 67bp

(RIKS 37 0115 úr 1,15% í 1,82%). Það hafa því báðir vaxtaferlar ríkisskuldabréfa hliðrast upp og orðið flatari á árinu 2022 með tilheyrandi neikvæð áhrif á ávöxtun þeirra.

Vaxtaferlar óverðtryggðra ríkisskuldabréfa á markaði endurspeglar nú væntingar um að vaxtahækkunarferli SBÍ ljúki á árinu 2023 með stýrivöxtum á bilinu 6,25% - 6,50% en vextir taki síðan að lækka 2024. Sé horft til óverðtryggðra- og verðtryggðra vaxtaferla má sjá að verðbólguvæntingar til meðallangs tíma (2026) eru í kringum 4,6%, til lengri tíma (2030) í kringum 4,5% og til langs tíma (2037) í kringum 4,1%. Raunvextir eru í þessum tímalengdum 1,7% - 1,8%. Það sem þetta þýðir er að fjárfestar geta í dag keypt ríkistryggðra raunvexti sem líklega eru 0,7%-0,8% hærrí en jafnvægisraunvextir sem hlýtur að teljast áhugaverður kostur. Verðbólguþáttur Seðlabankans er 2,5% en verðbólguálag á markaði er 4,6% - 4,1% í tímalengdum óverðtryggðra skuldabréfa (stuttlangt). Þetta þýðir að nái Seðlabankinn hraðar tókum á verðbólgu en markaðurinn gerir ráð fyrir og jafnvel niður í markmið á næstu árum geta fjárfestar náð enn hærrí raunávöxtum með því að kaupa óverðtryggð ríkisskuldabréf í staðinn fyrir verðtryggð. Slíkt er að sjálfsögðu óvissu háð enda raunávöxtun óverðtryggðra skuldabréfa háð framvindu verðbólgu en óhætt er að segja að vaxtahækkunir ársins 2022 hafa gert skuldabréfamarkaðinn að mun áhugaverðari fjárfestingakosti en áður.

Þann 20. október 2022 hélt fjármálaráðherra fund þar sem hann lýsti áformum sínum um lagasetningu sem myndi leiða til þess að ÍL-sjóður, útgefandi íbúðabréfa (HFF-skuldabréfa), færi í slitameðferð. HFF-skuldabréfin eru verðtryggðir skuldabréfaflokkar með ríkisábyrgð og nam markaðsverðmæti þeirra um 820 milljörðum fyrir fund ráðherra. Til samanburðar var markaðsverðmæti annarrar verðtryggðrar útgáfu íslenska ríkisins (RIKS skuldabréf) um 365 milljarðar. Skv. skilmálum HFF-skuldabréfanna er uppgreiðsla þeirra óheimil og hefur verðlagning þeirra á markaði tekið mið af öðrum verðtryggðum ríkisskuldabréfum á markaði sem öll eru án uppgreiðsluheimildar. Skilningur fjármálaráðherra er hins vegar sá að slit ÍL-sjóðs geri ríkissjóði kleift að greiða bréfin upp á svokölluðu uppgreiðsluvirði eða pari sem svarar til 3,78% ávöxtunarkröfu. Viðbrögð markaðarins voru þau að ávöxtunarkrafa allra flokka HFF-skuldabréfa (HFF150224, HFF150434 og HFF150644) hækkaði upp í 3,78% sem leiddi til lækkunar á markaðsvirði þeirra um -1,3%, -8,5% og -15,8%. Á meðan markaðurinn metur þessi skuldabréf á pari er hægt að kaupa verðtryggð ríkisskuldabréf á 3,78% ávöxtunarkröfu (um 200bp hærrí kröfu en sambærileg RIKS bréf) sætti menn sig við uppgreiðsluáhættuna og minni seljanleika á meðan óvissa er um lyktir málsins.

1 FORSENDUR FJÁRFESTINGARSTEFNU

Í 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða kemur fram að stjórn skuli móta og kunngera fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn og ávaxta fé sjóðsins í samræmi við eftirtaldar reglur og innan þeirra marka sem lögín setja.

1. Lífeyrissjóður skal hafa hagsmuni sjóðfélaga að leiðarljósi.
2. Lífeyrissjóður skal horfa til aldursamsetningar sjóðfélaga og annarra tryggingafræðilegra þátta sem hafa áhrif á skuldbindingar.
3. Allar fjárfestingar skulu byggðar á viðeigandi greiningu á upplýsingum um öryggi, gæði, lausafjárstöðu og arðsemi safnsins í heild í huga.
4. Lífeyrissjóður skal gæta þess að eignir sjóðsins séu nægilega fjölbreyttar til að komið sé í veg fyrir samþjöppun og uppsöfnun áhættu í eignasafninu, m.a. með því að gæta að fylgni áhættu einstakra eigna og eignaflokka.
5. Lífeyrissjóður skal setja sér siðferðileg viðmið í fjárfestingum.

Fjárfestingarstefnan er sett til lengri tíma en endurskoðuð að minnsta kosti árlega. Lífeyrissjóðir skulu senda upplýsingar um fjárfestingarstefnu sína fyrir komandi ár til Fjármálaeftirlitsins eigi síðar en 1. desember ár hvert. Fjárfestingarstefnan er birt á heimasíðu sjóðsins.

Eignir Lífeyrissjóðs Rangæinga skulu ávaxtaðar í samræmi við lög, einkum VII. kafla laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 8. gr. samþykktu sjóðsins og samkvæmt nánari reglugerð fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Lífeyrissjóður Rangæinga rekur einvörðungu samtryggingardeild, en séreignardeild var sameinuð Lífeyrisauka, séreignardeild í rekstri Arion banka hf. um áramótin 2005–2006.

1.1 UMFJÖLLUN UM RÉTTINDAKERFI

Lífeyrissjóður Rangæinga var stofnaður 12. janúar 1971 og voru stofnaðilar samtök vinnuveitenda í Rangárvallasýslu, iðnaðar- og verkamannadeild Verkalýðsfélags Rangæinga og Bílstjóraráfélag Rangæinga. Fjöldi sjóðfélaga með réttindi í árslok 2020 var 11.193 en meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 1.028. Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok 2020 var um 16,3 milljarðar króna.

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, mökum þeirra og börnum lífeyri. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og á grundvelli samkomulags stéttarfélaganna og atvinnurekenda frá 19. maí 1969 og 12. desember 1995 og tryggir lágmarksréttindi sem þar greinir. Aðildarfélög nú eru Verkalýðsfélag Suðurlands, Félag iðn- og tæknigreina og Samtök atvinnulífsins.

Lífeyrisréttindi sem sjóðurinn veitir eru ævilangur ellilífeyrir frá 67 ára aldri, örorkulífeyrir ef sjóðfélagi verður ófær um að gegna starfi því er veitt hefur honum aðild að sjóðnum og örorka er metin að minnsta kosti 50%, makalífeyrir til maka sem sjóðfélagi lætur eftir sig við andlát og barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga eða töku elli- eða örorkulífeyris.

Réttindaöflun ræðst af því iðgjaldi sem greitt er til sjóðsins og gildandi réttindatöflum. Réttindafla segir til um lífeyrisrétt sem greidd iðgjöld veita. Réttindaöflun lækkar með hækkandi aldri sjóðfélaga þegar iðgjald er greitt. Sjóðfélagar sem uppfylla tiltekin skilyrði geta þó aflað réttinda með jafnri réttindaöflun (óháð aldri) fyrir hluta iðgjalda sinna. Réttindaöflun miðast þá við meðaltal réttindatöflu fyrir aldursárin 25–64. Heimildin miðast við 10% iðgjaldsstofn ársins 2003, verðbættan með vísitölu neysliverðs til verðtryggingar, en iðgjald umfram þetta fer til aldursháðrar réttindaöflunar. Lífeyrisréttindi breytast með sömu hlutfallsbreytingum og vísitala neysliverðs til verðtryggingar.

Að uppfylltum ákveðnum skilyrðum fær sjóðfélagi við örorku eða eftirlifandi maki við fráfall sjóðfélaga réttindi sem miðast auk áunninna réttinda við þau réttindi sem félagi hefði áunnið sér með greiðslu til sjóðsins til 65 ára aldurs. Réttindi sem áunnin voru með fyrra réttindakerfi (stigakerfi) haldast í sjóðnum og eru verðbætt með breytingu vísitölu neysliverðs til verðtryggingar.

Ofangreind samantekt um ákvæði samþykktu sjóðsins er ekki tæmandi. Nánari upplýsingar er að finna í samþykktum.

1.2 SIÐFERÐILEG VIÐMIÐ OG HLUTHAFASTEFTA

Lífeyrissjóður Rangæinga leggur áherslu á siðferðisleg gildi við fjárfestingarákvarðanir sínar og er meðvitaður um þá staðreynd að þær ákvarðanir hafa áhrif á ólíka hagaðila og samfélagið í heild sinni. Sjóðurinn hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar sem er að finna í viðauka með fjárfestingarstefnu þessari. Stefnan markar stefnu sjóðsins um siðferðileg viðmið í fjárfestingum sem lífeyrissjóðum ber að setja sér samkvæmt 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Einnig hefur sjóðurinn sett sér hluthafastefnu sem markar stefnu sjóðsins í stjórnarháttum þar sem hann er hluthafi í félögum sem hann fjárfestir í. Stefnur þessar eru aðgengilegar á vef sjóðsins.

2 TRYGGINGAFRÆÐILEG ATHUGUN

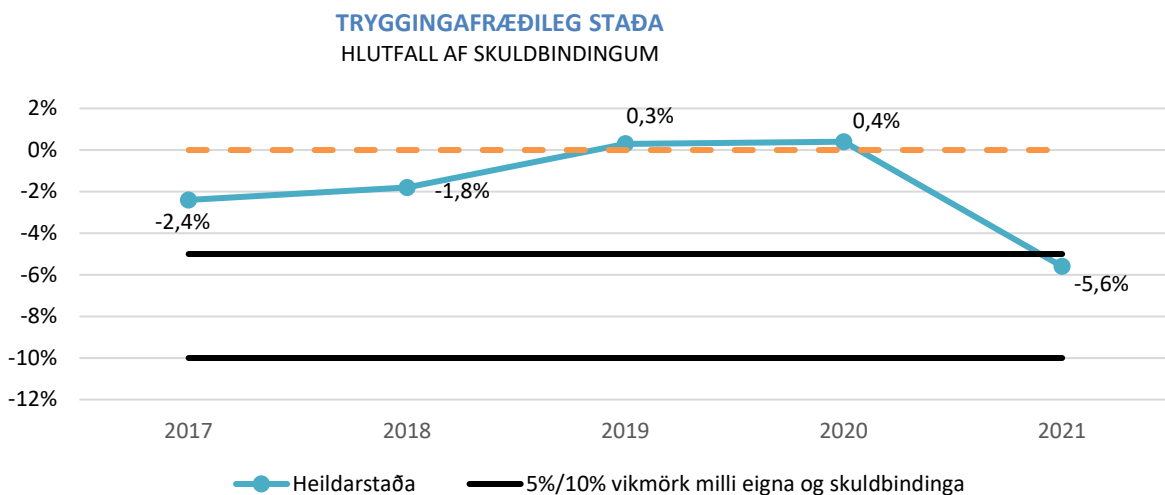
Tryggingafræðileg athugun á stöðu Lífeyrissjóðs Rangæinga í árslok 2021 og var gerð í samræmi við ákvæði 24. gr. laga nr. 129/1997, ákvæði IV. kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrissjóðna og starfsemi lífeyrissjóða og leiðbeinandi reglur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga frá árinu 2002.

Í tryggingafræðilegri athugun felst samanburður á verðmæti eigna sjóðsins og iðgjalda við skuldbindingar vegna greiðslu lífeyris, sem leiða af samþykktum sjóðsins. Samkvæmt ákvæðum laga nr. 129/1997 eru skuldbindingar lífeyrissjóða aðeins reiknaðar miðað við þá sem aðild eiga að lífeyrissjóðnum þegar athugun fer fram. Skuldbindingar eru metnar á tvo vegu. Annars vegar eru metnar áfallnar skuldbindingar, þ.e. þær skuldbindingar sem sjóðurinn hefur þegar tekið á sig vegna áunninna réttinda sjóðfélaga, og hins vegar framtíðarskuldbindingar sjóðsins, sem eru þær skuldbindingar sem falla munu á sjóðinn vegna þeirra iðgjalda sem ætlað er að berist frá þeim sjóðfélögum sem taldir eru virkir.

Forsendur um lífslíkur eru breyttar frá síðustu tryggingafræðilegri athugun sjóðsins 2020. Fjármálaráðuneyti auglýsti í lok árs 2021 að lífeyrissjóðum bæri að taka mið af reiknilíkani Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um lækkingu aldursbundinnar dánartíðni þegar horft er til framtíðar. Líkanið var sett fram árið 2020 og er byggt á þeim breytingum sem urðu á aldursbundinni dánartíðni árin 1999 – 2018. Giftingarlíkur, meðalaldur maka og fjöldi barna eru samkvæmt upplýsingum úr þjóðskrá, samkvæmt staðalforsendum fyrir tryggingafræðilegar athuganir íslenskra lífeyrissjóða. Varðandi örorkulíkur er miðað við reynslu íslenskra lífeyrissjóða á árunum 2011-2016, fyrir karla er notað 98% af meðaltali sjóðanna og fyrir konur 107%.

Tryggingafræðileg athugun sýnir að í árslok 2021 var heildarstaða sjóðsins neikvæð um 1.917 milljónir króna eða -5,6% af heildarskuldbindingum. Áfallin staða var neikvæð um 8 milljónir eða 0,0% af áfallinni skuldbindingu. Framtíðarstaða var neikvæð um 1.910 milljónir króna eða -11,3% af framtíðarskuldbindingu. Í tryggingafræðilegu uppgjöri er miðað við að skuldbindingar vaxi 3,5% umfram vísitölu neysluverðs.

Á mynd 1 má sjá þróun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins síðastliðin fimm ár.

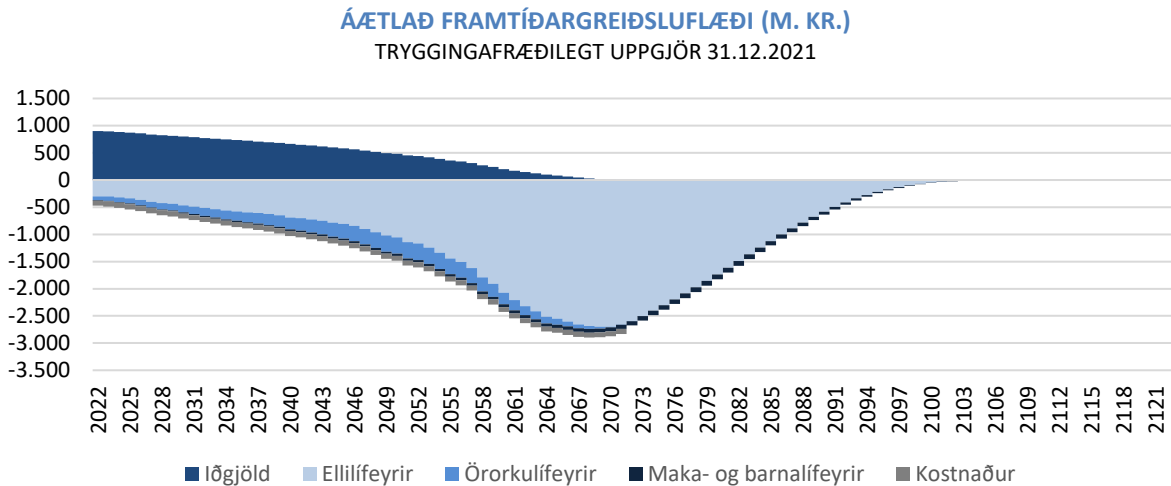
Mynd 1. Þróun tryggingafræðilegrar stöðu síðastliðin fimm ár.

Lög um starfsemi lífeyrissjóða og samþykktir sjóðsins setja takmörk fyrir þann mun sem heimill er milli eigna og skuldbindinga. Hámark milli eigna og skuldbindinga er 10% á stöku ári og 5% fyrir stöðu samfellt í fimm ár. Sjóðurinn uppfyllir þessi almennu ákvæði þar sem munur eigna og skuldbindinga var meiri en 5% af skuldbindingum í lok árs 2021 en innan vikmarka árin þar á undan. Tryggingafræðileg staða setur því ekki frekari skorður við mótun fjárfestingarstefnu umfram ákvæði VII. kafla laganna.

2.1 ÁÆTLAÐ FRAMTÍÐARGREIÐSLUFLÆÐI

Á mynd 2 má sjá áætlað framtíðargreiðsluflæði sjóðsins út frá heildarstöðu miðað við sjóðfélaga í árslok 2021. Mynd 3 sýnir áætlað nettó framtíðargreiðsluflæði. Myndirnar sýna um leið niðurstöðu tryggingafræðilegrar

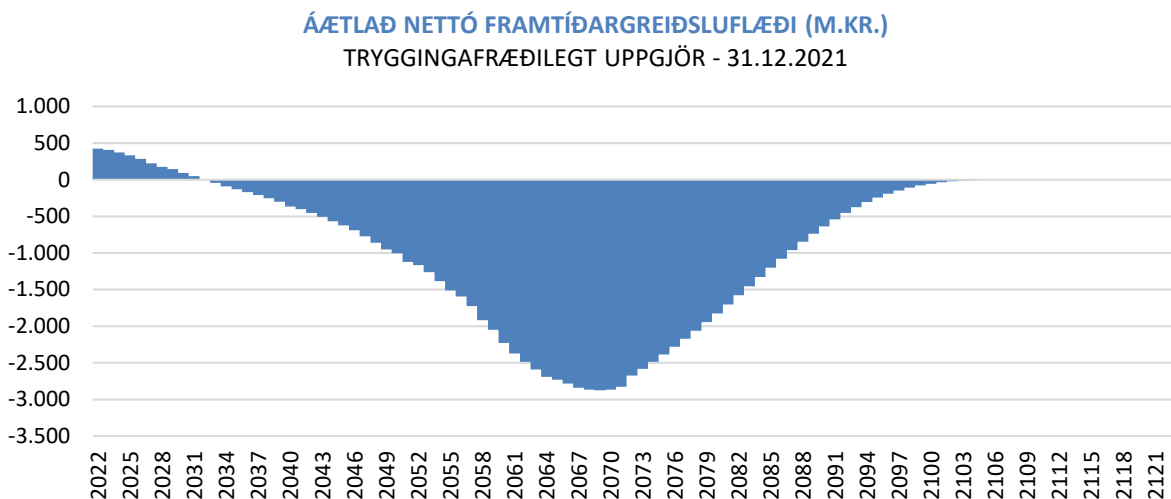
athugunar á myndrænu formi þar sem útreikningur miðast við sömu forsendur og við tryggingafræðilega athugun sjóðsins.

Mynd 2. Áætlað framtíðargreiðsluflæði (sundurliðað).

Áætlaðar útgreiðslur (lífeyrisgreiðslur og kostnaður) verða hærra en áætluð iðgjöld árið 2033 og þá mun, miðað við forsendur tryggingafræðilegrar athugunar, sjóðurinn byrja að ganga á eignir sínar. Ekki er gert ráð fyrir nýliðun í tryggingafræðilegri athugun en gera má ráð fyrir að nýliðun verði hjá sjóðnum á komandi árum og því muni verða lengra þar til sjóðurinn þarf að byrja ganga á eignir sínar til að standa undir áætluðum lífeyrisgreiðslum.

Framtíðargreiðsluflæði gefur ekki tilefni til þess að takmarka mögulega samsetningu fjárfestingarstefnu umfram ákvæði VII. kafla laga nr. 129/1997.

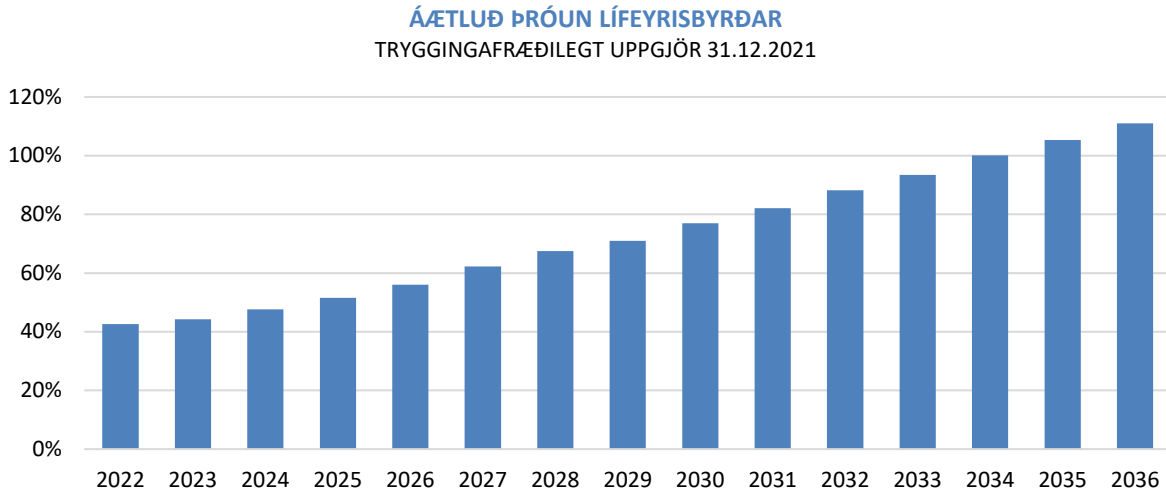

Mynd 3. Áætlað nettó framtíðargreiðsluflæði.

2.2 ÁHRIF LÍFEYRISBYRÐAR

Mynd 4 sýnir áætlaða þróun lífeyrisbyrðar. Með lífeyrisbyrði er átt við hlutfall lífeyrisgreiðslna og iðgjalda. Lífeyrisbyrði sjóðsins í lok árs 2021 er 42,6%. Þegar ekki er tekið tillit til nýliðunar er búist við að lífeyrisbyrði fari vaxandi samhliða hækkandi meðalaldri sjóðfélaga og fleiri lífeyrisþegum. Árið 2034 verður lífeyrisbyrðin komin

yfir 100%, samkvæmt tryggingafræðilegri athugun. Kostnaður og vaxtagreiðslur eru ekki reiknaðar með í hlutfallinu.

Mynd 4. Áætlað þróun lífeyrisbyrðar.

Um 12 ár eru þangað til áætlað er að lífeyrisbyrði verði komin yfir 100% miðað við forsendur í tryggingafræðilegu mati (árið 2034). Líklegt er að vegna nýrra sjóðfélaga muni líða lengri tími þar til lífeyrisgreiðslur verða hærrí en iðgjöld og því gefur áætluð þróun á lífeyrisbyrði ekki tilefni til þess að takmarka mögulega samsetningu fjárfestingarstefnu umfram ákvæði VII. kafla laga nr. 129/1997.

2.3 NÚVERANDI EIGNASAMSETNING

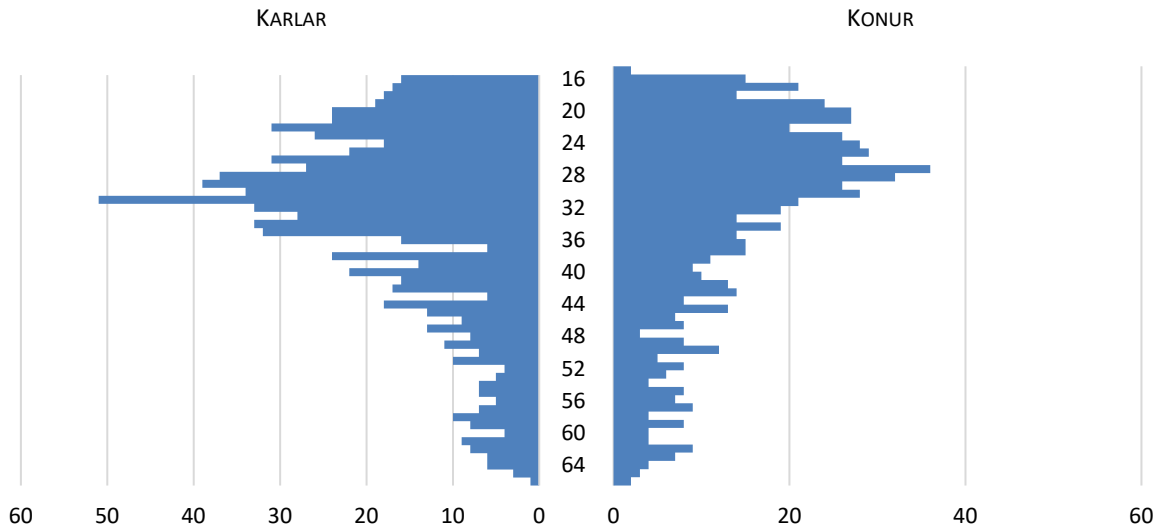
Eignasamsetning sjóðsins er í meginatriðum samsvarandi og markmið um eignasamsetningu samkvæmt fjárfestingarstefnu og hefur því ekki takmarkandi áhrif á mögulega fjárfestingarstefnu umfram ákvæði laga nr. 129/1997 (sjá nánar fylgiskjal).

2.4 ALDURSSAMSETNING SJÓÐSINS

Í lok árs 2021 voru sjóðfélagar 11.542 talsins, þar af greiddu að meðaltali 1.051 iðgjöld og teljast því virkir sjóðfélagar. Á tímabilinu fengu að meðaltali 857 sjóðfélagar greiddan lífeyri.

Meðalaldur virkra sjóðfélaga er tæp 34 ár en meðalaldur óvirkra er rúm 46 ár. Gert er ráð fyrir því að sjóðfélagar fari á eftirlaun 67 ára gamlir. Þess vegna er ljóst að fjárfestingartími sjóðsins er nokkuð langur og aldurssamsetning sjóðfélaga setur ekki frekari skorður á fjárfestingarstefnu sjóðsins umfram ákvæði VII. kafla laga nr. 129/1997. Mynd 5 sýnir aldursdreifingu virkra sjóðfélaga á myndrænu formi.

ALDURSDREIFING VIRKRA SJÓÐFÉLAGA

Mynd 5. Aldursdreifing virkra sjóðfélaga.

3 MAT Á ÁHÆTTU FJÁRFESTINGARSTEFNU

3.1 VIÐHORF STJÓRNAR TIL ÁHÆTTU

Stjórn sjóðsins gerir sér grein fyrir þeirri áhættu sem fylgir starfsemi sjóðsins og ber ábyrgð á að móta tryggt eftirlitskerfi með starfseminni. Stjórn og framkvæmdastjóri lífeyrissjóðsins skulu stuðla að góðum stjórnarháttum og leggja áherslu á mikilvægi áhættustýringar og innra eftirlits.

Stjórnin vill tryggja að unnt verði að standa við lífeyrisskuldbindingar sjóðsins að því leyti að líkur á að breyta þurfi réttindum eða iðgjöldum til lágmarkstryggingarverndar séu lágmarkaðar. Tryggingafræðileg staða er því ráðandi þáttur hvað varðar áhættuþol sjóðsins. Fjárfestingarstefna sjóðsins endurspeglar þetta viðhorf stjórnar.

Stjórn sjóðsins hefur sett áhættustefnu þar sem kemur fram vilji stjórnar til áhættutöku lífeyrissjóðsins og áhættustýringarstefnu þar sem kemur fram hvernig lífeyrissjóðurinn ætlar sér að stýra áhættuþáttum í daglegum rekstri.

3.2 MARKMIÐ OG VIÐMIÐ UM ÁVÖXTUN OG ÁHÆTTU

Fjárfestingarstefnunni er ætlað að tryggja að eignir sjóðsins séu nægjanlega fjölbreyttar þannig að dregið sér úr líkunum á því að áhætta safnist upp við að treyst sé óþarflega mikið á tiltekna eign, útgefanda, fyrirtækjasamsteypu, atvinnugrein eða eignaflokk. Sjá nánar í kafla 5. Jafnframt er horft til áhættu af hverri og einni eign og áhrif hennar á heildaráhættu safnsins, auk samspils áhættu einstakra eigna og eignaflokka við fjárfestingaákvörðanir.

Langtíamarkmið stjórnar lífeyrissjóðsins er að ná hærri raunávöxtun en fæst með því að fjárfesta eingöngu í ríkisskuldabréfum og að flökt (mælt með staðalfrávik) í ávöxtun sé í samræmi við flökt einstakra eignaflokka sjóðsins á hverjum tíma samkvæmt fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Miðað er við að vænt raunávöxtun innlendra ríkisskuldabréfa sé 1,8% og flökt ávöxtunar sé 8,1%. Mat á væntri raunávöxtun innlendra ríkisskuldabréfa tekur mið af ávöxtunarkröfu á verðtryggðu skuldabréfi útgefna af Ríkissjóði Íslands með lokagjalddaga árið 2033 (RIKS33). Flöktið er mælt sem sögulegt flökt frá byrjun júní 2012 til lok október 2022 á sama bréfi.

Vænt raunávöxtun annarra innlendra skuldabréfa er metin 1,1 prósentustigum hærri en á innlendum ríkisskuldabréfum og flöktið 25% hærra, eða vænt raunávöxtun 2,9% og flökt 10,2%.

Gert er ráð fyrir því að vænt raunávöxtun erlendra skuldabréfa sé 1,2% og flökt í ávöxtun 8,9% og að vænt ávöxtun erlendra hlutabréfa sé 6,7% og flökt í ávöxtun sé 19,8%. Við mat á væntri raunávöxtun og flökti í ávöxtun erlendra skulda- og hlutabréfa er miðað við mat Dimson, Marsh og Staunton (2022).

Við mat á væntri raunávöxtun og áhættu innlendra hlutabréfa er miðað við að þau skili hálfu prósentustigi hærri ávöxtun vegna þess að raunvextir eru hærri á Íslandi en víðast hvar. Miðað er við að vænt flökt innlendra hlutabréfa sé helmingi hærra en erlendis vegna þess hve fá félög eru á íslenska markaðnum.

Vænt raunávöxtun sérhæfðra innlendra fjárfestinga og óskráðra innlendra hlutabréfa er hálfu prósentustigi hærri en á innlendum hlutabréfum og flöktið er metið tvöfalt hærra en á erlendum hlutabréfum vegna áhættuálags sem fylgir því að fjárfesta í sérhæfðum fjárfestingum og óskráðum hlutabréfum sem eru oft með takmarkaðan seljanleika.

Vænt raunávöxtun sérhæfðra erlendra fjárfestinga er metin þremur prósentustigum hærri en á erlendum skulda- og hlutabréfum. Miðað er við að þriðjungur erlendra sérhæfðra fjárfestinga séu í skuldabréfatengdum fjárfestingum og tveir þriðju í hlutabréfatengdum fjárfestingum. Flöktið er metið tvöfalt hærra en sömu eignaflokkar eftir sömu skiptingu.

Í töflu 1 má sjá yfirlit yfir vænta raunávöxtun og flökt eignaflokkanna sem mynda forsendur fyrir væntri raunávöxtun eignasafns. Vænt raunávöxtun eignasafns miðað við framangreindar forsendur og fjárfestingarstefnu 2023 er 4,2% og flöktið 16,1%.

EIGNAFLOKKUR	VÆNT RAUNÁVÖXTUN	FLÖKT	STEFNA 2023
Innlend ríkisskuldabréf	1,8%	8,1%	23%
Önnur innlend skuldabréf	2,9%	10,2%	32%
Erlend skuldabréf	1,2%	8,9%	5%
Erlend hlutabréf	6,7%	19,8%	20%
Skráð innlend hlutabréf	7,2%	29,7%	8%
Sérhæfðar fjárfestingar og óskráð innlend hlutabréf	7,7%	39,6%	4%
Sérhæfðar erlendar fjárfestingar	7,9%	32,3%	8%
Vænt raunávöxtun og flökt eignasafns	4,2%	16,1%	100%

Tafla 1. Forsendur fyrir væntri ávöxtun.

4 FJÁRFESTINGARSTEFNA

4.1 STEFNA UM EIGNASAMSETNINGU

Í samræmi við það sem að framan greinir skal skipting verðbréfaeigna Lífeyrissjóðs Rangæinga í grófum dráttum miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru í töflu 2 hér á eftir. Um nánari skiptingu hlutabréfa og annarra verðbréfa má sjá í töflum 3 og 4. Fjárfestingar sjóðsins skulu vera í samræmi við heimildir í fjárfestingarstefnu og í samræmi við gildandi lög. Heimilt er að nýta vikmörk í fjárfestingarstefnu til að nýta tækifæri á mörkuðum og/eða til að draga úr áhættu. Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er, þó að teknu tilliti til hagsmuna sjóðsins. Eignasamsetning er innan vikmarka allra eignaflokka og hefur því ekki takmarkandi áhrif á mögulega fjárfestingarstefnu umfram ákvæði laga nr. 129/1997.

Nánari sundurliðun fjárfestingarstefnunnar er að finna í fylgiskjali með fjárfestingarstefnu þessari.

	EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
A	a. Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	23%	10-60%
	b. Fasteignaveðtryggð skuldabréf	1%	0-10%
B	a. Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	6%	0-15%
	b. Innlán	1%	0-25%
	c. Sértryggð skuldabréf	8%	0-30%
C	a. Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttr. félaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	2%	0-10%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	22%	0-40%
D	a. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, víkjandi skuldabréf lánast. og váttr.félaga	15%	0-30%
	b. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2%	0-15%
E	a. Hlutabréf félaga	4%	0-30%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	16%	0-30%
	c. Fasteignir	0%	0-1%
F	a. Afleiður	0%	0-10%
	b. Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%
	Samtals	100%	

Tafla 2. Flokkar verðbréfa.

	EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
	Skráð innlend hlutabréf	8%	0-20%
	Óskráð innlend hlutabréf	4%	0-15%
	Erlend hlutabréf	20%	0-35%

Tafla 3. Nánari takmarkanir á hlutabréfaáhættu eftir eðli fjárfestinga.

	EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
	Innlán og skuldabréf í erlendum gjaldmiðli (þ.m.t. peningamarkaðs- og skuldabréfasj.)	5%	0-20%
	Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga	13%	0-35%
	Víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	3%	0-6%
	Erlendar eignir	33%	0-50%
	Sérhæfðar erlendar fjárfestingar	8%	0-15%

Tafla 4. Aðrar takmarkanir eftir eðli fjárfestinga.

4.2 FJÁRFESTINGARÁKVARÐANIR

Ákvarðanir um fjárfestingar skulu rúmast innan þeirra magnbundnu marka sem stjórn sjóðsins hefur sett í fjárfestingarstefnu. Jafnframt skulu fjárfestingarákvarðanir byggja á skynsemisreglunni (e. prudent person principle).

Við fjárfestingarákvarðanir byggir eignastýringaraðili á viðeigandi greiningu á upplýsingum með öryggi, gæði, lausafjárstöðu og arðsemi safnsins í heild í huga að teknu tilliti til áhættu. Sú greining er mismunandi eftir eðli og umfangi fjárfestinga. Sú greining getur falið í sér almennt mat á efnahagssumhverfi, útgefanda, verðlagningu og framtíðarhorfum. Þar að auki getur eignastýring eftir atvikum talið viðeigandi að horfa til neðan greindra viðmiða við fjárfestingarákvarðanir í eftirfarandi eignaflokkum:

- Í tilviki skuldabréfa getur matið m.a. að auki tekið til fjárhagslegs styrks útgefanda, veðs, vaxtarófs, líftíma, vaxtaálags, flæði og verðbólguhorfa.
- Í tilviki hlutabréfa getur matið m.a. að auki falið í sér verðmat, sérstakra skoðana, fjárhagsstöðu, flæði og/eða áreiðanleikakannana.
- Í tilviki sjóðastýringafyrirtækja og sérhæfðra/óskráðra fjárfestinga getur matið m.a. að auki falið í sér ítarlega áreiðanleikakönnun, heimsókn á starfsstöð stýringaaðila og/eða fundir með lykilfólki.

Teljast fyrirhuguð fjárfesting meiri háttar eða óvenjuleg þá starfar eignastýringaraðili eftir vinnuferli sem skiptist í fjögur stig eftir því hvort fjárfesting sé í skoðun, í vinnslu, til ákvörðunar eða lokið. Stjórn sjóðsins er upplýst um þróun fjárfestinga á mismunandi stigum. Til viðbótar við ofan talin viðmið nær mat eignastýringar á meiri háttar og óvenjulegum fjárfestingum að lágmarki til: kostnaðar- og tekjuþátta, hagsmunaaðila og mögulegra hagsmunaárekstra, orðsporsáhættu, stjórnarháttá, orðspors, ferils, fjárhagslegs styrks og hæfni þeirra er standa að verkefninu. Meiri háttar og óvenjuleg viðskipti eru jafnframt háð samþykki stjórnar í samræmi við kafla 5.17.

Ítarleg viðeigandi greiningarvinna fer fram byggt á ofangreindum þáttum við nýskoðun/vöktun fjárfestingar (kaup/sölu).

Eignir eru vaktaðar daglega af stýringaraðilum og eru eignastöður í sífelldu endurmati með tilliti til breytinga á mati eignastýringaraðila. Eignir með virkt markaðsverð eru í daglegri rauntímavöktun eignastýringaraðila í gegnum ýmis upplýsingakerfi (t.d. Bloomberg og Kodiak Pro). Eignir sem eru ekki með virkt markaðarsverð, svo sem sérhæfðir sjóðir, eru í reglulegri vöktun eignastýringaraðila sem byggir m.a. upplýsingagjöf útgefanda og/eða upplýsingafundum með útgefanda. Sjálfvirk eftirlitskerfi vakta áhættustöður og frávik í samræmi við stefnur. Í áhættustefnu eru áhættuþol og áhættuvilji skilgreind og í áhættustýringarstefnu er framkvæmd áhættustefnu skilgreind.

5 ÖNNUR ATRIÐI

5.1 MARKMIÐ UM LAUSAFÉ OG SELJANLEIKA

Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með viðskiptavakt eða regluleg viðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Um 69,4% af eignasafni sjóðsins tilheyra seljanleikaflokki 1, um 17,8% seljanleikaflokki 2 og um 12,8% seljanleikaflokki 3. Markmið sjóðsins um seljanleika tekur mið af lífeyrisbyrði hans. Miðað við enga nýliðun gerir tryggingafræðileg athugun ráð fyrir því að sjóðurinn fari að ganga á eignir sínar árið 2034. Markmið sjóðsins er að hlutfall eigna í seljanleikaflokki 1 sé að jafnaði 60% en að lágmarki 30%. Leitast skal við að ávaxta lausafé á sem hagkvæmastan hátt með tilliti til fjárþarfar hverju sinni. Stefna um hlutfall innlána í fjárfestingarstefnu er 1%.

5.2 VIÐMIÐUNARVÍSITALA

Gert er ráð fyrir að viðmiðunarvísitala sjóðsins sé samsett úr þeim vísitölum sem koma fram í töflu 5, þar sem vægi hvernar vísitölu miðast við fjárfestingarstefnu sjóðsins. Viðmið tekur gildi í árslok 2022 og verður endurskoðað samhliða næstu endurskoðun á fjárfestingarstefnu.

Í töflu 6 er að finna líftíma (e. duration) og verðtryggingarhlutfall viðmiðunarvísitölnnar, þ.e. fyrir innlend skuldabréf.

VIÐMIÐUNARVÍSITALA	HLUTFALL
RIKB 24 0415	0,0%
RIKB 25 0612	1,9%
RIKB 28 1115	1,6%
RIKB 31 0124	3,7%
RIKB 42 0217	1,1%
RIKS 26 0216	0,0%
RIKS 30 0701	12,1%
RIKS 33 0321	28,8%
RIKS 37 0115	5,8%
EUR Interbank Offered Rate Index 3M	4,9%
USD Libor Market Index TR 3M	4,9%
Bloomberg Global Aggregate Index	3,2%
Heimsvísitala hlutabréfa (MSCI World Index)	20,0%
OMX Iceland 10 Cap (OMXI10CAP)	12,0%
Samtals:	100,0%

Tafla 5. Viðmiðunarvísitala.

Líftími – innlend skuldabréf	8,5 ár
Verðtrygging – innlend skuldabréf	85,0%

Tafla 6. Líftími og verðtryggingarhlutfall viðmiðunarvísitölu (innlend skuldabréf).

5.3 AFLEIÐUR

Einungis er heimilt að gera afleiðusamninga til að draga úr áhættu sjóðsins eða sem fela í sér kauprétt eða áskriftarréttindi, í samræmi við lög. Með afleiðusamningum er átt við framvirka samninga, framtíðarsamninga, vaxtaskiptasamninga, valréttarsamninga og skiptasamninga, þ.e. uppgjörsákvæði byggjast á breytingu einhvers þáttar, s.s. vaxta, gengis, gjaldmiðla, verðbréfaværðs eða verðbréfavísitölu.

5.4 HÁMARKSFJÁRFESTING Í FJÁRMÁLAGERNINGUM OG INNLÁNUM ÚTGEFNUM AF SAMA AÐILA

Heimilt er að binda allt að 10% heildareigna í fjármálagerningum sama útgefanda sem falla undir eignaflokk B-F. Þar af er óheimilt að binda meira en 5% af heildareignum í fjármálagerningum útgefanda sem falla undir eignaflokk F. Þó er heimilt að binda til viðbótar allt að 10% heildareigna í sértrygðum skuldabréfum sama útgefanda samkvæmt eignaflokki B.C.

Fjármálagerningar og innlán sama viðskiptabanka eða sparisjóðs skal vera innan 25% af heildareignum. Aðilar sem teljast til sömu samstæðu eða tilheyra hópi tengdra viðskiptavina, sbr. lög um fjármálafyrirtæki, skulu teljast einn aðili við útreikning samkvæmt þessari grein.

5.5 HÁMARKSHLUTDEILD Í HLUTAFÉ EINSTAKRA FYRIRTÆKJA

Hámarkshlutdeild í hlutabréfum einstakra fyrirtækja miðast við 20% af hlutafé í hverju fyrirtæki.

5.6 HÁMARKSHLUTDEILD Í HLUTUM OG HLUTDEILDARSKÍRTEINUM

Hámarkshlutdeild í hlutdeildarskírteinum útgefnum af verðbréfasjóði, eða deild slíks sjóðs miðast við 25% af hlutdeildarskírteinum útgefnum af sama sjóði. Hámarkshlutdeild í hlutum eða hlutdeildarskírteinum annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu eða einstakri deild þeirra miðast við 20% af hlutum og hlutdeildarskírteinum útgefnum af sama sjóði.

5.7 HÁMARKSHLUTDEILD Í SJÓÐUM INNAN SAMA REKSTRARFÉLAGS

Hámarksfjárfesting í sjóðum innan sama rekstrarfélags skal miðast við 30% af heildareignum.

5.8 FJÁRFESTING Í HLUTDEILDARSKÍRTEINUM OG HLUTUM VERÐBRÉFA- OG FJÁRFESTINGARSJÓÐA

Heimilt er að fjárfesta að hámarki 30% af skuldabréfasafni í skuldabréfasjóðum. Undanskilin er eign í skammtíma-, ríkisvíxla- og peningamarkaðssjóðum.

5.9 FASTEIGNAVEÐTRYGGÐ SKULDABRÉF

Hlutfall fasteignaveðtryggðra skuldabréfa er um 0% af heildareignum sjóðsins. Fasteignaveðtryggð skuldabréf geta verið lán til sjóðfélaga eða önnur veðtryggð bréf.

5.10 HLUTFALL FJÁRFESTINGAR Í FYRIRTÆKJUM SEM SINNA EINGÖNGU ÞJÓNUSTUVERKEFNUM FYRIR LÍFEYRISSJÓÐINN

Hlutfall fjárfestingar í fyrirtækjum, sem eingöngu sinna þjónustuverkefnum fyrir lífeyrissjóðinn, er 0% af hreinni eign.

5.11 HLUTFALL EIGNA Í VIRKRI STÝRINGU

Allar eignir lífeyrissjóðsins eru í virkri stýringu nema illseljanlegar eignir. Stefnt er að því að nota áfram virka stýringu á meginhluta eigna lífeyrissjóðsins.

5.12 MARKMIÐ UM MEÐALLÍFTÍMA INNLENDRA SKULDABRÉFAFLOKKA OG VERÐTRYGGINGARHLUTFALL

Markmið um meðallíftíma skuldabréfaflokka er um 8,5 ár og verðtryggingarhlutfall 85%. Megináhersla er lögð á fjárfestingu í verðtrygðum skuldabréfum traustra útgefanda til langs tíma.

Meðallíftími áfallinna skuldbindinga var um síðustu áramót um 24,1 ár. Í ljósi líftíma skuldbindinga er ekki talin ástæða til að setja sérstakt hámark á meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins en stefnt skal að því að meðallíftími skuldabréfasafnsins fari ekki undir 7 ár.

Skuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar og er því ekki talin ástæða til þess að setja efri mörk á verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins en stefnt skal að því að verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafnsins fari ekki undir 50%.

5.13 MARKMIÐ UM GJALDMIÐLASAMSETNINGU VERÐBRÉFASAFNS

Markmið um gjaldmiðlasamsetningu verðbréfasafns tekur aðallega mið af markmiðum um eign í erlendum verðbréfum. Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst fyrst og fremst í erlendri verðbréfaeign sjóðsins. Skipting milli gjaldmiðla tekur mið af markaðsaðstæðum hverju sinni.

Að lágmarki skal 50% eigna vera í íslenskum krónum, sbr. lög nr. 219/1997, 36.gr. d, 1 og 2. mgr., en jafnframt skal horft til þess að að lágmarki sé 75% erlendra eigna í Bandaríkjadal og evru.

5.14 MARKMIÐ UM ATVINNUGREINASKIPTINGU

Markmið um atvinnugreinaskiptingu innlends hlutabréfasafns er miðað við samsetningu OMXI10 CAP. Markmið um atvinnugreinaskiptingu erlends hlutabréfasafns er miðað við samsetningu heimsvísitölu hlutabréfa (MSCI World Index) á hverjum tíma. Þó er sjóðnum heimilt að víkja frá markmiði til að nýta tækifæri á mörkuðum og/eða til að draga úr áhættu.

Sjóðurinn mun leitast við að nýta tækifæri sem skapast á innlendum hlutabréfamarkaði næstu misserin vegna skráningar nýrra fyrirtækja á markað sem getur kallað á rúm frávik frá ofangreindu markmiði vegna smæðar markaðarins og fárra skráðra hlutabréfa á markaði. Heimilt er að nýta vikið í fjárfestingarstefnu til að nýta tækifæri á mörkuðum og/eða til að draga úr áhættu.

Meginmarkmið við stýringu eigna sjóðsins er að gætt sé að gæðum einstakra eigna, bæði hlutabréfum og skuldabréfum, eins og kostur er. Einnig hefur sjóðurinn ýmis markmið varðandi áhættudreifingu í eignasafni, þar með talið að dreifa áhættu á milli atvinnugreina. Eignasafni sjóðsins er fjárfest í ólíkum atvinnugreinum og útgefendum innan hverrar atvinnugreinar, eftir því sem markaðsaðstæður leyfa. Miðað er við að hlutdeild einstakra atvinnugreina fari ekki yfir 20% af heildareignum sjóðsins á hverjum tíma. Undanskilið atvinnugreinaflokkun í þessu samhengi eru fjárfestingar þar sem útgefandi er opinber aðili og lán með undirliggjandi veði í íbúðarhúsnæði, enda gilda aðrar takmarkanir þar um í fjárfestingarstefnu sjóðsins.

5.15 FJÁRFESTING Í FASTEIGNUM

Ekki er stefnt að beinum kaupum á fasteignum. Þó er sjóðnum heimilt að ganga að fasteignum við lúkningu skuldamála.

5.16 FJÁRFESTINGAR Í VERÐBRÉFUM Á MARKAÐSTORGI FJÁRMÁLAGERNINGA

Heimilt er að fjárfesta í verðbréfum skráðum á markaðstorgi fjármálagerninga eins og um skráð bréf sé að ræða. Flokkun bréfanna skal þó vera samkvæmt þeim lögum og reglum sem gilda.

5.17 MEIRI HÁTTAR OG ÓVENJULEG VIÐSKIPTI

Meiri háttar og óvenjuleg viðskipti eru þau viðskipti sem háð eru samþykki stjórnar og er gert grein fyrir slíkum tilvikum í umfjöllun hér að neðan.

1. Innlendar fjárfestingar og erlendar fjárfestingar:
 - a. Kaup á óskráðum hlutabréfum og sérhæfðum sjóðum (áður fagfjárfestasjóðum) sem ekki hafa innlausnarskyldu.
 - b. Ekki þarf samþykki stjórnar fyrir:
 - i. Óbeinum fjárfestingum (gegnum sjóði).
 - ii. Fjárfestingar í sjóðum undir 1% af heildareignum en stjórn skal í þessum tilvikum upplýst um ferli frá skoðun til ákvörðunar.
 - iii. Ef um er að ræða fjárfestingar vegna lúkningu skuldamála.
 - iv. Ef um er að ræða fjárfestingar (undanskilið sjóðir) undir 60 milljónum kr. að stærð.
2. Stjórn skal staðfesta fjárfestingar umfram 600 m.kr. (uppsafnað, milli mánaðarlegra stjórnarfunda), undanskilin fjárfesting í innlánum, skuldabréfum með ríkisábyrgð, sértryggðum skuldabréfum

fjármálafyrirtækja, erlendum peningamarkaðssjóðum (UCITS) og í sjóðum þar sem fjárfest er í skuldabréfum með ríkisábyrgð, sértryggðum skuldabréfum fjármálafyrirtækja og innlánnum.

3. Í þeim tilvikum sem rekstraraðili og/eða aðilar honum tengdir eru haghafar að fjárfestingunni og fjárfestingin fellur innan ramma meiri háttar og óvenjulegra viðskipta sbr. aðra liði greinar 5.17.:
 - a. Skal að jafnaði miða við að samanlagt hlutfall Arion banka, aðilum tengdum Arion banka og/eða aðilum í eignastýringu fyrrnefndra aðila sé undir 50%. Með því er horft til þess að tryggja trúverðugleika og að mat óháðra aðila vegi meirihluta.
 - b. Ef lögð er til fjárfesting þar sem fyrrnefnt hlutfall fer yfir 50% skal stjórn meta þann möguleika hvort og á hvaða hátt skuli óskað eftir utanaðkomandi mati.
 - c. Við frum-/forútboð hlutabréfa rekstraraðila og aðilum honum tengdum á skipulegan verðbréfamarkað skal liggja fyrir verðmat þriðja aðila.
4. Áhættustýringu skal gert viðvart um öll meiri háttar eða óvenjuleg viðskipti áður en þau fara fram.
5. Stjórn skal samþykkja gerð afleiðusamninga (sbr. grein 5.3) aðra en þá sem fylgja hefðbundnum gjaldeyrisviðskiptum, áskriftarréttindum og eðlilegum greiðslufresti vegna verðbréfaviðskipta.
6. Stjórn getur sett frekari reglur eða viðmið um fjárfestingar.

6 UNDIRRITUN STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Öllu framangreindu til staðfestingar er skjal þetta undirritað með fullgildri rafrænni undirritun, af hálfu þess/þeirra aðila sem heimild hafa til þess að skuldbinda lögaðila. Rafræn undirritun skjalsins er í samræmi við lög nr. 55/2019 um rafræna auðkenningu og traustþjónustu fyrir rafræn viðskipti.

Hellu, 21. nóvember 2022

STJÓRN LÍFEYRISSJÓÐS RANGÆINGA

Margrét Jóna Ísólfsdóttir
Formaður stjórnar

Heimir Hafsteinsson

Guðmundur Svavarsson

Írena Sif Kjartansdóttir

FRAMKVÆMDASTJÓRI LÍFEYRISSJÓÐS RANGÆINGA

Þróstur Sigurðsson

7 FYLGISKJAL

Fylgiskjal með fjárfestingarstefnu 2023

Eignasamsetning m.v. 30.09.2022

Skipting fjárfestinga eftir tegundaflokkum 36. gr. laga nr. 129/1997
Markmið um samsetningu eigna

Lífeyrissjóður Rangæinga

Í hlutfalli af heildareignum lífeyrissjóðs*		I Stefna um eignasamsetningu	II Vikmörk **	Núverandi eignasamsetning	Hámark skv. samþykktum ***	III Gengisbundin verðbréf	IV Vikmörk	V Óskráð verðbréf	VI Vikmörk	
A	a.	Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	23%	10-60%	25,3%	100%	2,5%	0-20%	-	-
	b.	Fasteignaveðtryggð skuldabréf	1%	0-10%	0,0%	100%	0,0%	0-10%	-	-
B	a.	Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	6%	0-15%	4,7%	100%	0,0%	0-10%	0%	0-10%
	b.	Innlán	1%	0-25%	3,1%	100%	0,0%	0-15%	-	-
	c.	Sértryggð skuldabréf	8%	0-30%	8,1%	100%	0,0%	0-10%	0%	0-10%
C	a.	Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttr. félaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	2%	0-10%	0,9%	80%	0,0%	0-10%	0%	0-10%
	b.	Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	22%	0-40%	23,3%	80%	22,5%	0-40%	-	-
D	a.	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga og víkjandi skuldabréf lánast. og váttr.félaga	15%	0-30%	13,3%	60%	0,0%	0-10%	0%	0-10%
	b.	Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	2%	0-15%	3,7%	60%	0,0%	0-10%	0%	0-10%
E	a.	Hlutabréf félaga	4%	0-30%	7,2%	60%	0,0%	0-20%	0%	0-10%
	b.	Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	16%	0-30%	10,4%	60%	8,0%	0-20%	4%	0-20%
	c.	Fasteignir	0%	0-1%	0,0%	60%	0,0%	0-1%	-	-
F	a.	Afleiður	0%	0-10%	0,0%	10%	0,0%	0-10%	0%	0-10%
	b.	Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%	0,0%	10%	0,0%	0-10%	0%	0-10%
Samtals			100%		100%		33%		4%	
Eignir í erlendum gjaldmiðli			33%		27,1%		50%			

* eða annarra vörsluaðila.

** vikmörk þýða hámarks- og lágmarksfjárfestingar í viðkomandi flokki fjárfestinga.

*** hámark samkvæmt lögum fyrir vörsluaðila viðbótartryggingaverndar annarra en lífeyrissjóða.

Markmið um eignir í erlendum gjaldmiðli er tilgreint í samtölu í dálki III, vikmörk eru tilgreind í dálki IV.

Hámark skv. samþykktum: eignasamsetning skal rúmast innan takmarkana fyrir lífeyrissjóði sem veita lágmarks tryggingarvernd samkvæmt lögum nr. 129/1997.

Undirritunarsíða

Heimir Hafsteinsson

Þróstur Sigurðsson

Guðmundur Svavarsson

Margrét Jóna Ísólfsdóttir

Írena Sif Kjartansdóttir